

Lähtettäjä:

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —
Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry
Annankatu 29 A 16
00100 Helsinki
suojelusihteeri@tringa.fi

Vastaanottaja:

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
PL 36, 00521 Helsinki
kirjaamo.uusimaa@ely-keskus.fi

Lausunto Fingrid Oyj:n 400 kV Anttila–Länsisalmi-voimajohtohankkeen YVA-ohjelmasta

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys — Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry:n (rek.nro 116.353, 4350 jäsentä loppuvuonna 2023) tarkoituksena on edistää ja kehittää lintuharrastusta, lintujen- ja luonnonsuojelua sekä toimia alueensa lintuharrastajien ja tutkijoiden yhdyssiteenä. Yhdistyksen toimintaalue on Helsinki ja sen ympäristö (entinen Uudenmaan maakunta sekä Sipoo entisellä Itä-Uudellamaalla).

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa kiittää Uudenmaan ELY-keskusta lausuntopyynnöstä. Yhdistys on perehtynyt Fingrid Oyj:n Anttila–Länsisalmi-voimajohtohankkeen ympäristövaikutusten arviointiohjelmaan ja ohjelman liitteisiin ja lausuu mielipiteenään seuraavaa.

Yleistä

Ympäristövaikutusten arviointiohjelman mukaan hankkeen tarkoituksena on uuden 400 kilovoltin voimajohtoyhteyden rakentaminen Porvoon ja Sipoon rajalla sijaitsevan Anttilan ja Vantaan Länsisalmen välille kantaverkolle asetetun käyttövarmuusvaatimuksen turvaamiseksi. Hankkeella on niin ikään tarkoitus lisätä sähkönsiirtokapasiteettia ja korvata fossiilista tuotantoa. YVA-ohjelmassa tarkastellaan kuutta eri reittivaihtoehtoa (VE1–VE6), jotka linnustovaikutuksiltaan eroavat pääosin tarkastelujakson 3 (Flyen–Landbo) osalta. Nollavaihtoehtoa ei ole tarkasteltu, sillä hankkeen toteuttamatta jättäminen ei ohjelman mukaan ole mahdollista ilman haitallisia siirtokapasiteettirajoituksia tai käyttövarmuuden vaarantumista.

Linnustovaikutukset

Voimajohtoyhteyden vaihtoehtoisilla reiteillä ja laajemmalla suunnittelualueella sijaitsevat tärkeät lintualueet on tunnistettu ohjelmassa asianmukaisesti. Sipoonkorven alueen FINIBA-alueen ja Sipoonkorven seudun MAALI-alueen yhtenäisyyden kannalta kannatettavimpia reittivaihtoehtoja ovat VE3 ja VE6, jotka eivät aiheuta maastokäytävän leventämistä kyseisillä lintualueilla vaan kiertävät tarkastelujaksolla 3 Sipoonkorven kansallispuiston ja tärkeiden lintualueiden itä- ja kaakkoispuolelta (YVA-ohjelman s. 120). Muut reittivaihtoehdot kulkevat tärkeiden lintualueiden poikki ja leventävät tarvittavaa maastokäytävää useassa

kohtaa n. 39 metrillä. VE3 ja VE6 edellyttävät kuitenkin kokonaan uutta maastokäytävää n. 62 metriä välillä Flyen–Haga–Grannis, ja muiden reittivaihtoehtojen tapaan myös VE3 ja VE6 kulkevat Sipoonkorven eteläpuolella Porvoonväylän pohjoispuolella yhteispylväessä nykyisen voimajohdon rinnalla. Tämä leventää voimajohtoaluetta noin 10 metrillä, jolloin voimajohtoalueen kokonaisleveys Porvoonväylän pohjoispuolella kasvaa n. 86 metriin.

Voimajohtoyhteyden kaltaisissa suurissa maankäyttöhankkeissa yhteisvaikutusten arviointi on erittäin tärkeää ekologisten yhteyksien toimivuuden ja elinympäristöjen yhtenäisyyden takaamiseksi. Ohjelmassa on tunnistettu Östersundomin osayleiskaavoituksen aiheuttama yhteisvaikutus asianmukaisesti, ja selostusvaiheeseen tulee arvioida hankkeiden yhteisvaikutusta erityisesti pyynn ja töyhtötaisen kaltaisiin metsäisiä kulkuyhteyksiä tarvitseviin lajeihin ja niiden elinolosuhteisiin suunnittelualueella. Porvoonväylä muodostaa jo nykyisellään voimakkaan esteen pohjoiseteläsuuntaisille ekologisille yhteyksille, ja nykyisen voimajohtoalueen leventyminen sekä Östersundomin osayleiskaavoituksen maankäyttö voivat vahvistaa tätä estevaikutusta entisestään. Hankkeesta ja siihen liittyvistä yhteisvaikutuksista tulee tämän vuoksi tehdä myös Natura-arvio Mustavuoren lehdon ja Östersundomin lintuvesien Natura-alueelle. Tämä tarve on myös tunnistettu ja kirjattu ylös nähtävillä olleen aineiston liitteeseen 2 Natura-tarvearvioinneista.

Hankkeen pitkän toteutus- ja vaikutusaikataulun sekä maankäytön yhteisvaikutusten suhteen tulee ottaa niin ikään huomioon Östersundomin lintuvesille laadittu hoito- ja käyttösuunnitelma, jonka voidaan hoito- ja kunnostustoimien toteutuessa katsoa vaikuttavan positiivisesti Natura-alueen suojeluperusteiseen linnustoon.

Lopuksi

Ympäristövaikutusten arviointiohjelma on liitteineen selkeästi esitetty ja perusteltu, ja ohjelman valmistelu ansaitsee tästä kiitokset. Natura-arvion tarve on tunnistettu, ja hankkeen vaikutukset niin Natura-alueen kuin Sipoonkorven tärkeiden lintualueiden linnustoon tulee selostusvaiheessa esittää perusteellisesti.

Helsingissä 3.12.2024

Alexi Mikola

Puheenjohtaja

Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys —

Helsingforstraktens Ornitologiska Förening Tringa ry